

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ №179

від «01» вересня 2021 року

Директор школи

У. Гончарук

Інструкція
з охорони праці №43

при проведенні навчальних занять на спортивному майданчику

1. Загальні вимоги безпеки на спортивному майданчику

1.1. Інструкція з охорони праці при проведенні занять на спортивному майданчику розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року №9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15 в редакції від 30 січня 2017 року № 140.

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життедіяльності для учнів 1-11 класів під час проведення уроків фізкультури на спортивному майданчику, а також виховних заходів та позашкільних занять з предмету фізична культура.

1.3. Положення даної інструкції з охорони праці при проведенні занять на спортивному майданчику поширюються на всіх співробітників закладу освіти, які проводять заняття з учнями на спортивному майданчику (на вчителів, педагогів додаткової освіти, інструкторів фізкультури і т.д.).

1.4. До самостійної роботи на спортивному майданчику допускаються особи, які:

- досягли віку 18 років, за наявності обов'язкового періодичного медичного огляду і при відсутності медичних протипоказань для проведення роботи в освітній установі конкретного виду і типу;
- отримали належну педагогічну освіту (базову або вищу) та мають відповідний досвід роботи в загальноосвітньому навчальному закладі;
- прослухали вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці;
- ознайомлені з інструкціями з експлуатації спортивного обладнання і пристосувань, а також з правилами безпеки при виконанні фізичних вправ.

1.5. Співробітник загальноосвітнього навчального закладу, який проводить заняття на спортивному майданчику, повинен дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку, а також розкладу роботи школи.

1.6. Розклад занять на спортивному майданчику визначається погодними умовами і календарним плануванням, які повинні бути затверджені директором даного загальноосвітнього навчального закладу.

1.7. Небезпечними факторами при проведенні занять на спортивному майданчику є:

- фізичні (спортивні снаряди, різне обладнання, прилади та інвентар; наземне покриття спортивних майданчиків; будь-які сторонні предмети, що знаходяться на спортивному майданчику та у піску стрибкової ями; можливі статичні і динамічні перевантаження; металеві снаряди; слизькі поверхні; екстремальні погодні умови);
- хімічні (пил, а також будь-які інші забруднення повітря).

1.8. Під час проведення навчальних занять на спортивному майданчику, в межах максимальної доступності повинна знаходитися медична аптечка, в комплект якої повинні входити всі необхідні лікувальні препарати і перев'язочні засоби, для екстреного надання першої невідкладної медичної допомоги при нещасних випадках і виникненнях різних травм.

1.9. На початку кожного навчального року з усіма учнями даного загальноосвітнього загальноосвітнього навчального закладу необхідно проводити інструктаж (для якого повинен бути відведений урок за планом) з техніки безпеки під час уроків, що проходять на спортивному майданчику з обов'язковим записом у відповідному журналі.

1.10. Перед початком роботи з новим видом спортивного обладнання (інвентарю) і виконанням нових видів вправ, необхідно провести з учнями інструктаж з техніки безпеки з обов'язковим записом у відповідному журналі.

1.11. Про кожний нещасний випадок, що стався з учнями під час проведення заняття на спортивному майданчику, співробітник, який проводить заняття зобов'язаний негайно повідомити адміністрацію даного загальноосвітнього навчального закладу, а також негайно вжити всіх можливих заходів для надання першої невідкладної медичної допомоги потерпілому.

1.12. У разі виявлення порушення одним з учнів техніки безпеки, з усіма учнями необхідно провести позаплановий інструктаж з техніки безпеки з його обов'язковою реєстрацією у відповідному журналі.

1.13. Всі співробітники, які проводять заняття з дітьми на спортивному майданчику, які допустили якесь невиконання або порушення даної інструкції з охорони праці при проведенні занять на спортивному майданчику, повинні бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку. А при необхідності такі співробітники мають пройти позачергову перевірку знання норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком проведення заняття на спортивному майданчику

2.1. Перед початком виконання фізичних вправ з учнями необхідно провести інструктаж з техніки безпеки з його обов'язковою реєстрацією у відповідному журналі.

2.2. Викладач, який проводить заняття, повинен перевірити:

- справність і надійність всіх кріплень спортивного обладнання та інвентарю (візуально);
- правильність установки спортивного обладнання;
- при виявленні порушень провести необхідні зміни з метою виключення травмування учнів;
- якість наземного покриття спортивного майданчика, а також відсутність на ньому будь-яких сторонніх предметів;
- кількість піску, його рихлість, а також відсутність будь-яких сторонніх предметів в стрибкових ямах;
- наявність необхідного спортивного одягу та взуття у всіх учнів;
- правильність підгонки спортивного інвентаря.

2.3. У разі виявлення будь-яких несправностей спортивного обладнання та інвентарю співробітник, який проводить заняття на спортивному майданчику, зобов'язаний негайно проінформувати про це фахівця з охорони праці та заступника директора з АГР, а при їх відсутності на робочому місці - головного інженера і чергового адміністратора, а також зробити відповідний запис в журнал заявок.

2.4. Захистити всіх учнів від виконання заняття в разі виявлення будь-яких невідповідностей спортивного обладнання та інвентаря встановленим в даному розділі вимогам, а також при неможливості виконати зазначені в даному розділі підготовчі до роботи дії.

2.5. Не допускати до виконання занять учнів, одяг і (або) взуття яких не відповідають вимогам техніки безпеки при виконанні конкретного виду фізичних вправ.

3. Вимоги безпеки під час проведення занять на спортивному майданчику

3.1. Під час проведення занять на спортивному майданчику, необхідно суворо виконувати правила експлуатації спортивного обладнання та інвентарю.

3.2. Під час проведення занять співробітник, який проводить ці заняття, зобов'язаний забезпечити:

- дотримання належного порядку і чистоти на спортивному майданчику;
- проведення додаткового інструктажу учнів з техніки безпеки перед початком виконання всіх нових видів фізичних вправ;
- виконання учнями всіх вимог відповідних інструкцій з техніки безпеки;
- дотримання вимог ДСанПіН 5.5.2.008-01 для спортивних майданчиків;
- організацію отримання необхідної страховки всіх учнів.

3.3. Співробітнику, який проводить заняття на спортивному майданчику, суворо зобов'язується:

- допускати використання несправного спортивного обладнання та (або) інвентарю);
- використання спортивного обладнання та інвентарю не за прямим призначенням;
- допускати зайве скупчення спортивного обладнання та інвентарю, що не використовується, в місцях виконання учнями фізичних вправ;
- самостійно виконувати ремонт спортивного обладнання та будь-яких пристосувань;
- залишати учнів самих без нагляду на спортивному майданчику.

3.4. Після завершення виконання конкретних видів фізичних вправ, необхідно забезпечити приведення використаного спортивного інвентарю та обладнання в безпечний стан.

4. Вимоги безпеки при аварійних ситуаціях

4.1. У разі виникнення аварійних ситуацій, таких як пожежа, задимлення, поява сторонніх запахів і т.п., які здатні спричинити за собою травмування та (або) отруєння учнів, співробітник, який проводить заняття на спортивному майданчику, зобов'язаний негайно вивести всіх учнів зі спортивного майданчика, дотримуючись при цьому спокою і порядку; негайно повідомити про те, що трапилося, фахівцю з охорони праці та заступнику директора з АГР, а в разі їх відсутності на робочому місці - черговому адміністратору або заступнику директора з НВР загальноосвітнього навчального закладу.

4.2. При наявності постраждалих серед учнів, співробітник, який проводить заняття на спортивному майданчику, зобов'язаний довести до відома

медичного працівника даного загальноосвітнього навчального закладу, а при необхідності надати першу долікарську допомогу потерпілим.

4.3. У разі виникнення загоряння, необхідно негайно повідомити про це в пожежну охорону, а також директору освітнього закладу, після чого приступити до гасіння пожежі всіма наявними засобами.

5. Вимоги охорони праці після завершення занять

5.1. Після завершення занять на спортивному майданчику, співробітник, який проводить заняття, зобов'язаний:

- забезпечити приведення спортивного обладнання та устаткування в їх початковий стан;
- скласти використовуваний спортивний інвентар в спеціальні місця, призначені для його зберігання;
- організовано провести всіх учнів в роздягальню.

5.2. При виявленні будь-яких несправностей спортивного обладнання та наявності на території спортивного майданчика сторонніх предметів, необхідно повідомити про це заступнику директора школи, а при його відсутності на робочому місці – черговому адміністратору і зробити обов'язкову запис в журнал заявок.

6. Завершальні положення інструкції

6.1. Перевірку і перегляд даної інструкції з охорони праці при проведенні занять на спортивному майданчику необхідно проводити не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Дана інструкція повинна бути достроково переглянута в наступних випадках:

- при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці;
- при зміні будь-яких умов на спортивному майданчику;
- при черговому впровадженні нової техніки і (або) технологій;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій, нещасних випадків і виникнення професійних захворювань;
- на вимогу представників Державної служби України з питань праці та її територіальних органів.

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції, ніяких змін умов на спортивному майданчику не відбулося, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповіальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на співробітника, відповідального за охорону праці.

Інструкцію розробив Р. Тимчишин, відповідальний з ОП

Схвалено на засіданні педагогічної ради
Протокол №1 від 30 серпня 2021 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ №179

від «01» вересня 2021 року

Директор

школи

І. Гончаренко

Інструкція

з охорони праці №47

під час проведення спортивних і рухливих ігор (футбол, волейбол, баскетбол)

1. Загальні вимоги безпеки при проведенні спортивних і рухливих ігор

1.1. Інструкція з охорони праці під час проведення спортивних і рухливих ігор розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-XII) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15 в редакції від 30 січня 2017 року № 140.

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класів під час проведення спортивних і рухливих ігор у спортивному залі, а також виховних заходів та позашкільних занять з предмету фізична культура.

1.3. До навчальних занять, що включають спортивні та рухливі ігри, мають допуск особи, які пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд, вивчили цю інструкцію з охорони праці та пройшли вступний інструктаж з охорони праці.

1.4. Під час занять має суворо дотримуватися розклад навчальних занять, а також встановлені режими заняття і відпочинку.

1.5. Під час проведення навчальних занять, що включають спортивні та рухливі ігри, можливий вплив на учнів наступних небезпечних факторів:

- отримання травм при виникненні зіткнень учнів;
- при порушенні правил поведінки під час гри;
- при падіннях на мокрій, слизькій підлозі або майданчику;

- травми при грубій грі й невиконання вимог судді;
- виконання вправ без розминки.

1.6. Навчальні заняття, що включають спортивні та рухливі ігри, необхідно проводити тільки в спортивному одязі і спортивному взутті з нековзною підошвою.

1.7. При проведенні навчальних занять, що включають спортивні та рухливі ігри, обов'язково повинна бути в наявності медична аптечка, укомплектована всіма необхідними медикаментами і перев'язувальними засобами для екстреного надання першої невідкладної медичної допомоги постраждалим при отриманні ними будь-яких травм.

1.8. Викладач навчальних занять і учні зобов'язані суворо дотримуватися правил пожежної безпеки, знати і вміти швидко знаходити місця зберігання первинних засобів пожежогасіння.

1.9. Про кожний нещасний випадок, який стався з ким-небудь з учнів, викладач навчальних занять повинен негайно повідомити адміністрацію загальноосвітнього навчального закладу (школи). Викладач навчальних занять зобов'язаний негайно надати першу невідкладну медичну допомогу потерпілому.

1.10. Під час проведення навчальних занять викладач і учні повинні дотримуватися правил проведення спортивної грі, носіння спортивного одягу і спортивного взуття, а також правила особистої гігієни.

1.11 Учням забороняється:

- приносити на заняття колючі, ріжучі, легкозаймисті предмети;
- бігати без дозволу вчителя, відкривати вікна, фрамуги; штовхати один одного; кидати різні предмети друг у друга;
- торкатися без дозволу вчителя спортивного обладнання та інвентар.

1.12. Вчитель зобов'язаний:

- пройти інструктаж з охорони праці при проведенні занять з спортивними і рухливими іграми;
- підготувати спортивний інвентар для занять;
- провести інструктаж з охорони праці й техніку безпеки щодо спортивних і рухливих іграх для всіх учнів з обов'язковою відміткою в «Журналі інструктажу з техніки безпеки»;
- про виниклі несправності повідомити адміністрації школи;
- виключити з користування непридатне встаткування;
- забезпечити порядок і дисципліну учнів під час занять і в процесі підготовки до них на перервах;

- використовувати різні форми проведення розминки перед проведенням уроку з рухливих і спортивних ігор.

1.13. Вчителю забороняється:

- залишати без догляду учнів на уроці й на перерві;
- допускати до занять учнів, що не пройшли інструктаж з охорони праці й техніки безпеки на заняттях з спортивних і рухливих ігор;
- використовувати несправне спортивне встаткування й інвентар;
- ремонтувати несправне електроустаткування самостійно.

1.14. Учні, що допустили невиконання або порушення інструкції з охорони праці під час проведення спортивних і рухливих ігор, залучаються до відповідальності й з усіма учнями проводиться позаплановий інструктаж з охорони праці.

1.15. При заняттях спортивними та рухливими іграми повинна бути аптечка, укомплектована необхідними медикаментами й перев'язними засобами для надання першої допомоги потерпілим.

1.16. Особи, які допустили невиконання або порушення цієї інструкції з охорони праці під час проведення спортивних і рухливих ігор, повинні бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку а, при необхідності, повинні бути пройти позачергову перевірку знання норм і правил охорони праці.

2. Вимоги безпеки перед початком занять зі спортивних і рухливих ігор

2.1. Перед початком занять вчителю необхідно переконатися в надійності установки і кріплення стійок і перекладин футбольних воріт, баскетбольних щитів та іншого спортивного обладнання.

2.2. Необхідно перевірити загальний стан спортивного майданчика, а також переконатися у відсутності на ній будь-яких сторонніх предметів.

2.3. Заняття з спортивних і рухливих ігор проводяться на спортивних площацах і в залах, що мають розміри, які відповідають вимогам правил гри.

2.4. Учням необхідно надіти спортивну форму і спортивне взуття з нековзною підошвою.

2.5. Заняття повинні проходити на сухій площаці. Якщо гра проводиться в залі, підлога повинна бути чисто вимитою і сухою. Забороняється проводити заняття на підлозі, натертій мастикою.

2.6. Забороняється грati з кільцями, браслетами на руках, сергами у вухах і інших прикрасах. Нігті повинні бути коротко обстрижені.

2.7. Всі гострі й виступаючі предмети повинні бути заставлені матами й обгороджені.

2.8. Вчитель зобов'язаний:

- підготувати спортивний зал або спортивну площацьку для забезпечення безпеки й ефективності заняття;
- при занятті в спортивному залі перевіряє підлоги (на підлогах після вологого збирання грата забороняється); проводити заняття з спортивних та рухливих ігор дозволяється на полях з рівним покриттям (без ям, канав, каменів, калюж), захищених від проїзних магістралей, загазованості й запилення,
- перевірити перед початком занять одяг учнів, ознайомитися з медичними показаннями,
- перевіряти справність спортивного встаткування перед кожним уроком;
- забезпечити безпечне використання спортивного встаткування й інвентарю, наявного в спортивному залі й на спортмайданчику;
- перевіряти справність спортивного встаткування перед кожним уроком;
- перевірити надійність кріплення баскетбольних щитів, волейбольної сітки, стійок та інших снарядів;
- перевірити перед початком занять одяг і взуття учнів, ознайомитися з медичними показаннями,
- провести розминку;
- показати правильність виконання прийомів; проінструктувати учасників з техніки безпеки, правил гри, безпечної техніки відбору м'яча тощо.
- дотримуватися правил при виборі навантаження для кожного учня.

2.9. Вчителю забороняється:

- залишати без догляду учнів на уроках і під час змін;
- допускати до заняття учнів, що не пройшли інструктаж з охорони праці й техніку безпеки на заняттях по спортивних і рухливих іграх;
- використовувати несправне спортивне встаткування.

2.10. Учні зобов'язані:

- надягти спортивний костюм і спортивне взуття з неслизькою підошвою в роздягальні спортаалу до початку уроку;
- виконувати ~~вимоги~~ охорони праці й правила для учнів на заняттях з спортивних і рухливих ігор.
- приступати до основного навантаження тільки після розминки.

2.11. Спізнілі до початку заняття або ігри не допускаються до неї.

3. Вимоги охорони праці під час заняття зі спортивних і рухливих ігор

3.1. Починати гру, робити зупинки в грі і закінчувати гру учням необхідно тільки по команді (сигналу) викладача навчальних занятт.

3.2. Необхідно суворо дотримуватися правил проведення рухливих ігор.

3.3. Під час падінь необхідно максимально згрупуватися для попередження травмування.

3.4. Необхідно уважно слухати і виконувати всі команди (сигнали) викладача навчальних занять, що включають спортивні та рухливі ігри (футбол, волейбол, баскетбол).

3.5. Для уникнення травм необхідно провести розминку та розігрів м'язів.

3.6. Тренувальні ігри повинні проходити відповідно до правил даних видів спорту.

3.7. Учні зобов'язані:

- починати гру, робити зупинки в грі й закінчувати гру тільки по команді (сигналу) вчителя;
- суворо виконувати правила проведення рухливої чи спортивної гри;
- уникати зіткнень із гравцями, поштовхів і ударів по руках і ногам гравців;
- при падінні необхідно згрупуватися щоб уникнути одержання травми;
- уважно слухати й виконувати всі команди (сигнали) учителя.

3.8. Учням забороняється:

- організовувати спортивні ігри під час відсутності вчителя;
- брати участь у спортивних і рухливих іграх без спортивної форми й взуття;
- порушувати вимоги охорони праці під час спортивних і рухливих ігор.

3.9. Вчителю зобов'язаний:

- забезпечити безпечну участь всіх учнів у навчальному процесі;
- забезпечити безпечне використання спортивного встаткування й інвентарю;
- забезпечити стійку дисципліну на уроці;
- забезпечити показ виконання необхідних прийомів спортивних і рухливих ігор;
- дотримуватися принципу доступності виконання вимог учitelі учнями, використовувати особистісно-орієнтований підхід до учнів.

3.10. Вчителю забороняється:

- допускати до занять учнів, що мають медичні протипоказання;
- залишати без догляду учнів;
- використовувати несправне спортивне встаткування.

3.11. Під час занять з спортивних і рухливих ігор полі (майданчику) не повинно бути сторонніх осіб і предметів, які можуть стати причиною травм. За воротами й в 10 м біля них, а також у секторах для метання й стрибків не

повинні перебувати сторонні особи й спортсмени, що займаються іншими видами спорту.

3.12. Під час проведення ігор учні повинні дотримуватися ігрової дисципліни й порядок виконання отриманих завдань, не застосовувати грубих і небезпечних прийомів, вести гру відповідно до правил змагань.

3.13. При виконанні стрибків, при випадкових зіткненнях і падіннях футболіст повинен уміти застосовувати самостраховку.

4. Вимоги безпеки при виникненні аварійних ситуацій

4.1. При виявленні будь-яких несправностей спортивного обладнання та інвентарю необхідно зупинити проведення навчального заняття і своєчасно повідомити про це адміністрацію загальноосвітнього навчального закладу. Продовження навчального заняття можливе тільки після усунення всіх несправностей або заміни спортивного обладнання та інвентарю.

4.2. При отриманні будь-ким з учнів травми необхідно негайно надати першу невідкладну медичну допомогу потерпілому, негайно повідомити про те, що трапилося адміністрації загальноосвітнього навчального закладу, а, при необхідності, відправити потерпілого до найближчої лікувальної установи.

4.3. При виникненні пожежі в спортивному залі, необхідно негайно евакуювати всіх учнів із залу через всі наявні евакуаційні виходи, негайно повідомити про пожежу адміністрації загальноосвітнього навчального закладу та найближчому відділенню пожежної охорони, потім необхідно приступити до гасіння пожежі за допомогою всіх наявних первинних засобів пожежогасіння.

5. Вимоги безпеки після завершення занять з проведенням спортивних і рухливих ігор

5.1. Необхідно прибрати спортивний інвентар у спеціально відведені для цього місця і провести вологе прибирання спортивного залу.

5.2. Ретельно провітрити спортивний зал.

5.3. Учням необхідно зняти з себе спортивний одяг, спортивне взуття та прийняти душ або вимити обличчя і руки водою з використанням мила.

6. Завершальні положення інструкції

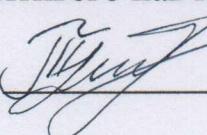
6.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці під час занять зі спортивних і рухливих ігор повинна здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Дані інструкція повинна бути достроково переглянута в наступних випадках: при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці та техніки безпеки;

- при черговому впровадженні нової техніки і (або) нових технологій;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій та нещасних випадків на робочому місці, а також професійних захворювань;
- на вимогу Державної служби України з питань праці або Держнаглядохоронпраці України.

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки під час занять зі спортивних і рухливих ігор умови праці не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповідальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на відповідального за охорону праці співробітника загальноосвітнього навчального закладу.

Інструкцію розробив Р. Тимчишин, відповідальний з ОП

Схвалено на засіданні педагогічної ради
Протокол №1 від 30 серпня 2021 року

**Інструкція
з охорони праці №50
при проведенні масових заходів
(дитячих свят, концертів, фестивалів, конкурсів, конференцій)**

1. Загальні вимоги охорони праці при проведенні масових заходів

1.1. Інструкція з охорони праці під час проведення масових заходів у школі розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнагляду за охорону праці України від 26.01.2005 № 15 в редакції від 30 січня 2017 року № 140.

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класів під час проведення масових заходів (дитячих свят, концертів, фестивалів, конкурсів, конференцій і ін.) у рамках планування заходів загальноосвітнього навчального закладу.

1.3. До проведення масових заходів (дитячих свят, концертів, фестивалів, конкурсів, конференцій і ін.) можуть бути допущені особи віком не молодше 18 років, які ознайомилися з цією інструкцією з охорони праці при проведенні масових заходів в школі, пройшли попередній і чергові медичні огляди і отримали інструктаж з охорони праці.

1.4. До участі в масових заходах можуть бути допущені учні, які отримали відповідний інструктаж з охорони праці та техніки безпеки.

1.5. При проведенні масових заходів існує небезпека таких факторів:

- випадкове виникнення пожежі при наявності несправності електропроводки, необережному застосуванні відкритого вогню (факели, свічки, феєрверки, бенгалські вогні, хлопавки, петарди і т.п.);

- при запаленні новорічної ялинки, використанні світлових ефектів із застосуванням хімічних та інших речовин, які можуть викликати загоряння;
- травми при виникненні паніки, при виникненні пожежі та надзвичайних ситуацій.

1.6. Приміщення школи, де відбувається проведення масового заходу, має бути обладнане медичною аптечкою, що містить необхідні медикаменти та перев'язувальні засоби, для надання першої допомоги при травмах.

1.7. Учасники масового заходу зобов'язані неухильно виконувати вимоги правил пожежної безпеки, інструкції з охорони праці, знати місце розташування первинних засобів пожежогасіння. Поверхи і приміщення, де проходять масові заходи, повинні обов'язково мати не менше двох евакуаційних виходів, позначених написом «Вихід», забезпечені первинними засобами для гасіння пожеж (не менше двох вогнегасників), обладнані автоматичною системою пожежної сигналізації та припливно-витяжною вентиляцією.

1.8. Про кожен нещасний випадок, що трапився з учасниками масового заходу, слід негайно повідомляти керівнику заходу і адміністрації школи, необхідно вжити заходів з надання першої допомоги потерпілому.

1.9. На час проведення масового заходу слід організовувати чергування викладачів у складі не менше двох осіб.

1.10. Особи, які допустили невиконання або недотримання вимог цієї інструкції з охорони праці при проведенні масових заходів повинні бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку і, при необхідності, відправлені на проходження позачергової перевірки знань, норм і правил охорони праці.

2. Вимоги охорони праці перед проведенням масового заходу

2.1. Наказом директора школи слід призначити відповідальних осіб за проведення масового заходу. З наказом необхідно ознайомити відповідальних осіб під підпис.

2.2. Провести цільовий інструктаж з охорони праці призначених відповідальних осіб із записом в журналі реєстрації інструктажу на робочому місці.

2.3. Провести інструктаж з охорони праці учасників масового заходу із записом в журналі встановленої форми.

2.4. Уважно перевірити всі приміщення, евакуаційні шляхи і виходи на

відповідність їх вимогам пожежної безпеки, а також упевнитися в наявності і справності первинних засобів пожежогасіння, зв'язку і пожежної автоматики.

2.5. Якісно провітрити приміщення, які використовуються для проведення масових заходів, і провести вологе прибирання.

3. Вимоги охорони праці під час проведення масового заходу

3.1. У приміщенні, де буде проведено масовий захід, під час нього зобов'язані невідлучно перебувати призначені відповідальні особи.

3.2. Неухильно виконувати всі положення даної інструкції, вказівки керівника при проведенні масового заходу, самостійно не слід вживати ніяких дій.

3.3. Всі евакуаційні виходи під час проведення масового заходу повинні закриватися на легко замки, які легко відмикаються, наявні світлові покажчики «Вихід» повинні знаходитися у включенному стані.

3.4. Новорічну ялинку слід встановлювати тільки на стійкій основі з таким розрахунком, щоб не перекривати і не ускладнювати прохід до виходу з приміщення. Гілки ялинки повинні розташовуватися на відстані не менше 1 м від стін і стель. Забороняється застосування для прикраси ялинки саморобних електричних гірлянд, іграшок, виконаних з легкозаймистих матеріалів, вати.

3.5. При проведенні масового заходу категорично забороняється застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгальські вогні, хлопавки, петарди і т.п.), влаштовувати світлові ефекти з використанням хімічних і інших речовин, які можуть сприяти виникненню загорянь.

3.6. Під час організації показу художніх фільмів у школі необхідно виконувати вимоги, передбачені Правилами пожежної безпеки.

3.7. До демонстрування кінофільмів допускаються особи, які мають права кіномеханіків або демонстратора вузькоплівкового кіно і талон з техніки пожежної безпеки.

3.8. Кінофільми потрібно демонструвати в приміщеннях першого поверху. Використання з цією метою приміщень інших поверхів може бути дозволене тільки при наявності вогнетривких перекриттів під залом для глядачів і не менше як двох самостійних виходів на сходові клітки.

3.9. Навчальні кінофільми дозволяється демонструвати безпосередньо в класі тільки на вузькоплівковому проекторі, встановленому з протилежного від

виходу боку. Кількість глядачів при цьому не повинна перевищувати кількість учнів у даному класі.

3.10. Під час проведення новорічних ранків та вечорів ялинку потрібно встановлювати на стійкій основі (підставці, у бочці з піском) з таким розрахунком, щоб не закривати виходу з приміщення.

3.11. Гілки ялинки повинні бути на відстані не менші за 1 м від стін і стелі.

3.12. Якщо в приміщенні немає електричного освітлення, ігри й танці біля ялинки слід організовувати в денний час.

3.13. Забороняється прикрашати ялинку целулойдними та іншими легкозаймистими іграшками; обкладати підставку й гілки ялинки ватою, не просоченою вогнезахисною речовиною, обсипати ялинку бертолетовою сіллю, а також застосовувати свічки для освітлення ялинки.

3.14. Прикрашати ялинку ілюмінацією може тільки досвідчений електромонтер. Ілюмінація ялинок повинна бути змонтована надійно, з додержанням Правил улаштування електроустановок. Електричні лампочки повинні мати потужність не більшу як 25 Вт. Для ілюмінації ялинок треба використовувати гнучкі електропроводи з мідними жилами.

3.15. Електропроводи повинні мати справну ізоляцію і вмикатися в електромережу за допомогою штепсельних з'єднань. У разі несправності ілюмінації (нагрівання проводів, іскріння, миготіння лампочок) її необхідно негайно вимкнути.

3.16. Під час проведення свята ялинки забороняється:

- запалювати в приміщенні різні феєрверки, бенгальські вогні, стеаринові свічки, користуватися хлопавками;
- **гасити повністю світло в приміщенні;**
- одягати дітей у костюми з вати й марлі, не просочені вогнетривкою
- рідиною (речовиною).

4. Вимоги охорони праці в аварійних ситуаціях

4.1. У разі виникнення пожежі слід негайно, дотримуючись спокою, евакуювати учнів та вихованців зі школи, використовуючи всі наявні евакуаційні виходи, повідомити про пожежу в найближчу пожежну частину і по можливості приступити до гасіння пожежі за допомогою доступних первинних засобів пожежогасіння.

4.2. При отриманні учасником масового заходу травми слід негайно повідомити про це керівнику заходу і адміністрації школи, по можливості

необхідно надати потерпілому першу медичну допомогу, при необхідності відправити його до найближчої лікувальної установи.

5. Вимоги охорони праці після закінчення масового заходу

- 5.1. Прибрати у відведене для цих цілей місце інвентар і обладнання.
- 5.2. Ретельно провітрити приміщення і провести вологе прибирання.
- 5.3. Переконатися в дотриманні вимог до протипожежного стану приміщень, закрити вікна, кватирки, фрамуги і вимкнути світло.

6. Завершальні положення інструкції

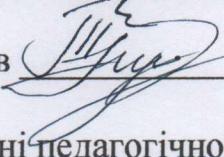
6.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці при проведенні масових заходів у школі повинна здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Дано інструкція при проведенні масових заходів повинна бути достроково переглянута в наступних випадках:

- при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці та техніки безпеки;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій та нещасних випадків;
- на вимогу Державної служби України з питань праці.

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки при проведенні масових заходів умови не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповіальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на відповідального за охорону праці співробітника загальноосвітнього навчального закладу.

Інструкцію розробив Р. Тимчишин, відповідальний з ОП

Схвалено на засіданні педагогічної ради
Протокол №1 від 30 серпня 2021 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ №179

від «01» вересня 2021 року

Директор школи

І. Галущко

Інструкція
з охорони праці №51
для учнів при проведенні екскурсій

1. Загальні положення інструкції з охорони праці

1.1. Інструкція з охорони праці для учнів під час проведення екскурсій розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХII) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 26 грудня 2017 року N 1669 та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про Правила дорожнього руху» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 553 від 11.07.2018).

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класу загальноосвітнього навчального закладу, що виїжджають з класом на екскурсію.

1.3. До участі в екскурсіях допускаються діти загальноосвітнього навчального закладу, які пройшли інструктаж з охорони праці, які ознайомилися з цією інструкцією для учнів під час екскурсій і не мають будь-яких протипоказань за станом здоров'я.

1.4. Об'єкт для екскурсії повинен бути обраний такий, на якому забезпечується повна безпека її проведення.

1.5. Педагог (вихователь) несе персональну відповідальність за охорону життя дітей, за дотримання даної інструкції, а також правил техніки безпеки.

1.6. Керівник екскурсії повинен вести постійне спостереження за дітьми, які беруть участь в екскурсії.

1.7. Не дозволяється проводити екскурсію в разі настання грози, під час дощу, туману і в темний час доби.

1.8. Під час проведення екскурсії в обов'язковому порядку повинна бути медична аптечка, повністю укомплектована набором всіх необхідних медикаментів і перев'язувальних засобів, призначена для екстреного надання першої невідкладної медичної допомоги постраждалим при травмах.

1.9. Всі діти зобов'язані під час проведення екскурсії суворо дотримуватися правил протипожежної безпеки, положення інструкції з ОП при проведенні екскурсій школярів (вихованців).

1.10. Під час екскурсії групу дітей повинні супроводжувати двоє дорослих.

1.11. Про кожний нещасний випадок потерпілий або очевидець зобов'язаний терміново доповісти керівнику екскурсії, який в свою чергу повинен негайно надати першу невідкладну медичну допомогу потерпілому. При необхідності потерпілого слід транспортувати до найближчої лікувальної установи і повідомити про те, що трапилося адміністрацію загальноосвітнього навчального закладу.

1.12. Під час екскурсії діти повинні суворо дотримуватися правила поведінки, не порушувати встановлений порядок проведення екскурсії, а також дотримуватися правил особистої гігієни.

1.13. При проведенні екскурсії на природі можливий вплив на дітей наступних небезпечних і шкідливих факторів:

- отримання травм ніг при пересуванні без взуття, а також без відповідного одягу (штанів, панчіх або колготок);
- укуси отруйних тварин і плазунів (змії, павукоподібні та ін.);
- зараження інфекційними хворобами в разі укусу їх переносниками (гризуни, кліщі, комахи та ін.);
- харчові отруєння отруйними рослинами, плодами і грибами;
- зараження різними кишковими інфекціями при вживанні води з відкритих неперевірених водойм.

2. Вимоги безпеки перед початком екскурсії

2.1. Перед кожною екскурсією діти повинні бути ознайомлені із загальною характеристикою об'єкта екскурсії, з інструкцією з охорони праці при проведенні екскурсії, її маршрутом і правилами безпеки, яких слід дотримуватися під час проведення екскурсії.

2.2. Кількість дітей, які одноразово беруть участь в екскурсії, не повинно перевищувати 25 осіб.

2.3. Виришаючи на екскурсію з дітьми, педагог повинен мати при собі дорожню медичну аптечку першої долікарської допомоги та перевірити її укомплектованість усіма необхідними лікарськими засобами, та перев'язувальним матеріалом.

2.4. Допущені до екскурсії діти повинні бути одягнені у відповідний одяг, не мати при собі предметів, що створюють небезпеку при проведенні екскурсії.

2.5. Перед початком проведення екскурсії необхідно зробити перекличку і відзначити всіх присутніх дітей за списком.

2.6. Перед проведенням екскурсії на природі її керівник зобов'язаний ретельно обстежити ту ділянку місцевості, куди будуть виведені діти, вибираючи місця, де відсутні небезпеки для життя і здоров'я дітей, а також безпечні маршрути пересування.

2.7. Необхідно одягнути відповідний сезону і погоді одяг і взуття. Для запобігання травм і укусів ніг слід надіти штани, панчохи або колготки. Щоб уникнути натирання ніг, взуття повинне бути підібране за розміром.

3. Вимоги безпеки під час екскурсії

3.1. Другу перекличку і відмітку присутніх на екскурсії дітей слід провести після прибуття на місце екскурсії.

3.2. У разі доставки дітей до місця екскурсії громадським транспортом, посадку слід здійснювати групами під керівництвом супроводжуючого співробітника загальноосвітнього навчального закладу. При цьому в транспортні засоби входять спочатку діти, а потім керівник екскурсії. У такому ж порядку необхідно здійснювати і висадку з транспортного засобу. Допускається доставляти дітей до місця екскурсії також на спеціально виділених транспортних засобах. Для цієї мети дозволено використовувати шкільні автобуси.

3.3. Перевозити дітей на відкритих вантажних машинах категорично заборонено.

3.4. Під час екскурсій суворо заборонено розводити багаття, щоб уникнути виникнення пожежі та отримання дітьми опіків.

3.5. Категорично заборонено під час екскурсії пити воду з відкритих водойм. Слід заздалегідь підготувати і взяти з собою питну воду.

3.6. Під час шкільної екскурсії дітям суворо заборонено знімати взуття і ходити босоніж.

4. Вимоги безпеки після закінчення екскурсії

4.1. Після завершення екскурсії, перед відправленням в зворотний шлях, керівник екскурсії повинен вивести всіх дітей з об'єкта екскурсії і перевірити наявність їх за списком.

4.2. Після повернення з екскурсії відповідальний педагог (вихователь) повинен ще раз перевірити всіх дітей за списком.

4.3. Після екскурсії всім дітям необхідно вимити руки з милом.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

5.1. У разі аварійної ситуації на місці екскурсії призначений наказом по освітній установі відповідальний супроводжуючий повинен вивести всіх дітей в безпечне місце.

5.2. При нещасному випадку всіх дітей виводять в безпечне місце, а потерпілому негайно надають першу невідкладну долікарську допомогу, при необхідності організують його транспортування до найближчого медичного закладу і сповіщають про те, що трапилося батьків і адміністрацію загальноосвітнього навчального закладу.

5.3. У разі укусу отруйними плазунами або комахами, слід негайно відправити потерпілого до найближчої лікувальної установи і доповісти про це адміністрації освітнього закладу, довести до відома батьків.

6. Завершальні положення інструкції

6.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці для учнів при проведенні екскурсій повинна здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Дано інструкція повинна бути достроково переглянута в наступних випадках:

- при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці та техніки безпеки;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій та нещасних випадків на робочому місці, а також професійних захворювань;
- на вимогу Державної служби України з питань праці.

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки для учнів при проведенні екскурсій умови не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповіальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції для учнів при проведенні екскурсій покладається на відповіального за охорону праці співробітника загальноосвітнього навчального закладу.

Інструкцію розробив Р. Тимчишин, відповіальний з ОП

Схвалено на засіданні педагогічної ради
Протокол №1 від 30 серпня 2021 року

Інструкція
з охорони праці №52
при перевезенні організованих груп дітей автомобільним і
залізничним транспортом

1. Загальні положення

1.1. Безпечні умови перевезень учнів автомобільним та залізничним транспортом забезпечують транспортні організації, які несуть повну відповідальність за технічний стан транспорту, його експлуатацію та дисциплінованих і висококваліфікованих водіїв, які мають стаж керування транспортним засобом більш як три роки.

1.2. Перевезення організованих груп дітей здійснюється на підставі договору разового перевезення (який укладається не пізніше ніж за 48 годин до виконання перевезення або довгострокового договору).

1.3. Перевезення організованих груп дітей виконується тільки у світлу пору доби і за сприятливих погодних умов.

1.4. Візуальна інформація на автобусі наноситься на попередньому трафареті надписом червоною фарбою «На замовлення», спереду і ззаду автобуса розпізнавальний знак «Діти», «Нерегулярні перевезення».

1.5. Максимальна кількість дітей при перевезенні автобусом не повинна перевищувати кількість місць для сидіння.

1.6. У салоні автобуса повинна бути інформація, яка містить позначення місць розташування аварійних виходів з зазначенням способу їх відкриття, вогнегасника, аптечки та кнопки екстреної зупинки.

1.7. Перевезення організованих груп дітей колоною з п'яти і більше автобусів узгоджується замовником з органами державтоінспекції і супроводжується патрульною машиною ДАІ.

1.8. При отриманні дозволу на екскурсію відповідальний за організацію та проведення екскурсії повинен представити в Управління освіти і науки такі документи:

а) наказ Центру туризму, в якому вказується термін, місце, маршрут екскурсії, кількість дітей, в якому класі вони навчаються, супроводжуючі (з розрахунку 1 дорослий на 10 дітей, медсестра на 30 і більше дітей), визначені відповідальні за збереження життя і здоров'я дітей;

б) списки дітей, завірені підписом директора і печаткою навчально-виховного закладу, з відміткою про стан здоров'я кожного учня (з поміткою лікаря «за станом здоров'я всі учні групи допускаються до екскурсійної поїздки»), підписом кожного учня (з 16 років) про те, що вони ознайомлені з

правилами поведінки і технікою безпеки під час поїздки;

- в) страховий поліс;
- г) програму маршруту з погодинною розбивкою;
- д) договір про взаємні зобов'язання сторін навчально-виховного закладу і перевізника;
- е) відношення навчально-виховного закладу з проханням дати дозвіл на екскурсію.

1.9. Допущені до екскурсії учні не повинні мати при собі предметів та речовин, що можуть створити небезпеку під час перевезення.

2. Вимоги безпеки перед початком перевезення організованих груп дітей.

Керівник групи повинен мати із собою похідну аптечку.

Перевозити дітей на відкритих вантажних автомобілях забороняється.

Керівник групи повинен провести інструктаж з техніки безпеки з дітьми, ознайомити їх з правилами поведінки та правилами техніки безпеки під час поїздки автобусом чи поїздом, про що вони повинні поставити підписи у журналі з реєстрації інструктажу з техніки безпеки.

Перед початком руху автобуса керівник групи повинен перевірити, згідно зі списком, наявність дітей на місцях.

3. Вимоги безпеки під час перевезення організованих груп дітей

3.1. Під час перевезення організованих груп дітей автомобільним чи залізничним транспортом керівник групи зобов'язаний:

забезпечувати дотримання дітьми належного порядку і правил поведінки під час руху транспортного засобу, а також під час посадки та висадки;

здійснювати посадку і висадку дітей тільки після повної зупинки транспортного засобу на посадовому майданчику, а у разі його відсутності – з боку тротуару або узбіччя;

проходити з організованою групою тільки тротуарами чи пішохідними доріжками, а у випадку їх відсутності – краєм проїзної частини дороги і тільки у світлу пору доби.

При використанні громадського транспорту посадку в нього здійснювати групами через задні двері, спочатку учні, а потім керівник групи. В такому ж порядку здійснюється й висадка дітей через передні двері.

У період перебування в дорозі забороняється виходити з вагонів на платформу під час стоянок, переходити з вагона у вагон без потреби під час руху поїзда, висовуватись із вікон.

Приймання їжі в дорозі необхідно організувати в певний для всіх час, встановлений розпорядком дня. Не рекомендується брати в дорогу продукти, що швидко псуються (варені ковбаси, січені м'ясні страви, плавлені сирки тощо).

Медичну допомогу дітям під час їх перебування в дорозі надає медсестра, керівник групи, в окремих випадках – за викликом начальника поїзда – пункти швидкої медичної допомоги.

Доставка дітей від станції відправлення до станції призначення може здійснюватись пасажирськими поїздами, згідно графіку їх руху, а в окремих

випадках – спеціальними ешелонами.

Після прибуття до місця призначення керівник групи робить другу перекличку дітей, а третю – перед відправленням у зворотній бік.

4. Вимоги безпеки після закінчення перевезення організованих груп дітей автомобільним чи залізничним транспортом

4.1. Після закінчення екскурсії керівник групи повинен:

а) привезти дітей на місце, звідки починалася екскурсія, пересвідчитись у наявності всіх, нагадати правила дорожнього руху, відпустити дітей додому і доповісти дирекції школи про закінчення екскурсії;

б) після надання транспортної послуги підписати дорожній лист, замовлення на перевезення, зазначивши в них пройдений шлях, час початку та закінчення роботи, а у разі зміни розкладу руху – його причину.

5. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

У разі несприятливих погодних і дорожніх умов, виникнення технічних несправностей, що загрожують безпеці руху, а також при погіршенні здоров'я водіїв – необхідно припинити рух і повідомити про це в автопідприємство за місцем роботи водіїв. Підприємство вживає заходів щодо заміни автобуса чи водія, щоб забезпечити перевезення дітей до пункту призначення.

У випадку отримання травми, керівник групи повинен надати першу долікарську допомогу, а при потребі – взвітати швидку медичну допомогу або самому доставити потерпілого у лікарню.

6. Завершальні положення інструкції

6.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці при перевезенні організованих груп дітей автомобільним і залізничним транспортом повинна здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції умови не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.3. Відповідальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції для учнів при проведенні екскурсій покладається на відповідального за охорону праці співробітника загальноосвітнього навчального закладу.

Пам'ятка щодо дотримання громадянами Правил безпеки на залізничному транспорті

Невтішна статистика нещасних випадків свідчить про те, що підлітки наражають себе на небезпеку для того щоб розмістити екстремальне фото в соціальних мережах, щоб виділитись серед друзів, не розуміючи, що номінальна напруга в контактній мережі складає 27,5 тисяч вольт, а гальмівний шлях поїздів в середньому становить 600-800 метрів.

Всі випадки травмування сталися внаслідок порушення самими потерпілими «Правил безпеки громадян на залізничному транспорті», а саме: під час ходіння по залізничним коліям та переходу через колії в невстановлених місцях;

через особисту необережність пасажирів при посадці та висадці в вагони;

-проникнення громадян на об'єкти залізничного транспорту з метою особистої наживи;

безцільне знаходження на залізничних станціях та перегонах;

-дитячі пустощі, безконтрольність з боку батьків.

Для збереження вашого життя та здоров'я виконуйте основні правила поведінки на залізничному транспорті:

п. 2.1. Пішоходам дозволяється переходити залізничні колії тільки у встановлених місцях (пішохідні мости, переходи, тунелі, переїзди тощо).

На станціях, де немає мостів і тунелів, громадянам належить переходити залізничні колії у місцях, обладнаних спеціальними настилами, біля яких встановлені покажчики “Перехід через колії”.

п. 2.2. Перед тим, як увійти в небезпечну зону (ступити на колію), потрібно впевнитись у відсутності поїзда (або локомотива, вагона, дрезини тощо)

При наближенні поїзда до перону або платформи громадяни повинні стежити за звуковими сигналами, що подаються з локомотива, моторвагонного рухомого складу та іншого спеціального самохідного рухомого складу, уважно слухати оповіщення, що передаються по гучномовному зв'язку п. 2.3. При наближенні поїзда (або локомотива, вагона, дрезини тощо) треба зупинитись поза межами небезпечної зони, пропустити його і, впевнившись у відсутності рухомого складу, що пересувається по сусідніх коліях, почати перехід.

Категорично заборонено:

п. 2.5. Ходити по залізничних коліях та наблизатися до них на відстань менше 5 метрів.

п. 2.6. Переходити і перебігати через залізничні колії перед поїздом (або локомотивом, вагоном, дрезиною тощо), що наближається, якщо до нього залишилося менше ніж 400 м.

п. 2.7. Переходити колію зразу після проходу поїзда (або локомотива, вагона, дрезини тощо), не впевнившись, що по сусідніх коліях не пересувається рухомий склад.

п. 2.9. На станціях і перегонах пролізати під вагонами і перелізати через автозчепи для переходу через колію.

п. 2.10. Проходити по залізничних мостах і тунелях, не обладнаних

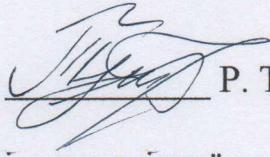
спеціальними настилами для проходу пішоходів.

п. 2.11. Пролізати під закритим шлагбаумом на залізничному переїзді, а також виходити на переїзд, коли шлагбаум починає закриватися.

п. 2.12. На електрифікованих лініях підніматися на опори, а також торкатись до металевих проводів заземлення, які ідуть від опори до рейки.

п. 2.14. Підніматися на дахи поїздів, локомотивів та вагонів, а також на конструкції мостів, освітлювальних вишок тощо.

Пам'ятайте: Дотримання зазначених вимог вбереже Вас від фатальних випадків при знаходженні на території станцій, вокзалів та залізничних перегонах

Інструкцію розробив Р. Тимчишин, відповідальний з ОП

Схвалено на засіданні педагогічної ради

Протокол №1 від 30 серпня 2021 року

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ №179
від «01» вересня 2021 року

Інструкція
з охорони праці №53
при проведенні навчальних занять у спортивній залі

1. Загальні вимоги безпеки у спортивному залі

1.1. Інструкція з охорони праці під час проведення занять у спортивній залі розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15 в редакції від 30 січня 2017 року № 140.

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життедіяльності для учнів 1-11 класів під час проведення уроків фізкультури у спортивному залі, а також виховних заходів та позашкільних занять з предмету фізична культура.

1.3. Положення інструкції з охорони праці у спортивній залі поширюються на всіх співробітників загальноосвітнього навчального закладу, які проводять навчальні заняття з школярами в спортивному залі (викладачів, педагогів додаткової освіти, інструкторів фізкультури і т. п.).

1.4 До самостійної роботи в спортзалі допускаються особи, які:
досягли віку 18 років, мають обов'язковий періодичний медичний огляд при відсутності будь-яких медичних протипоказань для самостійної роботи в спортивному залі;

- отримали належну педагогічну освіту (базову або вищу) та мають відповідний досвід роботи в загальноосвітньому навчальному закладі;
- пройшли вступний інструктаж з техніки безпеки та інструктаж на робочому місці;

- ознайомлені з інструкціями з охорони праці та інструкціями з експлуатації спортивного обладнання і пристосувань.

1.5. Викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний суверо дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку, а також режим роботи загальноосвітнього навчального закладу. Графік роботи в спортивному залі визначається розкладом навчальних занять, яке має бути затверджене директором загальноосвітнього навчального закладу.

1.6. Шкідливими і небезпечними чинниками при проведенні роботи в спортивному залі є:

- фізичні фактори, такі як різне спортивне обладнання та інвентар; висока напруга в електричній мережі; система вентиляції; статичні і динамічні перевантаження);
- хімічні фактори, такі як підвищене забруднення повітря в навчальному приміщенні пилом.

1.7. Про всі виявлені несправності на робочому місці, викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний негайно повідомити інженеру з охорони праці та заступнику директора з АГР, а в разі їх відсутності на робочому місці - черговому адміністратору або директору загальноосвітнього навчального закладу.

До таких несправностей відносяться:

- несправності в роботі електропроводки;
- несправності спортивного обладнання та інвентарю;
- несправності сантехнічного та вентиляційного обладнання в спортзалі, роздягальнях, тренерської;
- несправності меблів;
- порушення цілісності віконних рам і стекол.

Факт виявлення несправності необхідно обов'язково внести у вигляді відповідного запису в журнал заявок.

1.8. Для забезпечення пожежної безпеки в спортивному залі в визначеному і легкодоступному місці повинен зберігатися справний вогнегасник.

1.9. Для надання першої невідкладної долікарської допомоги в визначеному і легкодоступному місці спортивного залу повинна знаходитися медична аптечка, повністю укомплектована всіма необхідними медикаментами і перев'язочними засобами, термін придатності якої повинен регулярно перевірятися.

1.10. У залі на видному місці повинна бути розміщена інструкція з техніки безпеки у спортивному залі, призначена для учнів школи.

1.11. На початку кожного навчального року необхідно проводити з усіма учнями вступний інструктаж (для цього необхідно відокремити урок за планом) з техніки безпеки з обов'язковим внесенням запису до відповідного журналу.

1.12. Перед початком роботи з новим типом спортивного обладнання (інвентарю) і виконанням нових видів фізичних вправ необхідно провести з учнями інструктаж з техніки безпеки з обов'язковим внесенням запису до відповідного журналу.

1.13. У разі отримання травми будь-ким з учнів викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний терміново повідомити про те, що трапилося черговому адміністратору і медичному працівнику даного освітнього закладу. При необхідності негайно надати першу невідкладну долікарську допомогу потерпілим.

1.14. У разі невиконання або порушення будь-ким з учнів техніки безпеки з усіма учнями необхідно провести позаплановий інструктаж з техніки безпеки з його обов'язковою реєстрацією у відповідному журналі.

1.15. Всі вікна в спортивному залі не повинні мати решіток, або мати орні гратеги з замками, ключі від яких повинні зберігатися в визначеному і легкодоступному місці.

1.16. Заняття з фізичної культури та спорту у загальноосвітніх навчальних закладах проводяться відповідно до програми з фізичної культури, затверджених МО України. Уроки, заняття в гуртках, секціях повинні проводитися тільки вчителями фізичної культури або особами, які мають належну освіту та кваліфікацію.

1.17. Дозвіл на введення в експлуатацію спортивних споруд та проведення занять з фізкультури і спорту під час прийому загальноосвітнього навчального закладу до нового навчального року надає комісія, створена відповідно до рішення виконкому райради.

1.18. Переобладнання спортивних споруд та встановлення додаткового обладнання дозволяється тільки за узгодженням з представниками райради, районного управління освіти, пожежного нагляду та районної санепідемстанції.

1.19. Кількість місць у спортивному залі під час проведення занять встановлюється із розрахунку 2.8 кв. м. на одного учня. Заповнювати зал понад встановлену норму не дозволяється.

1.20. Підлоги спортивних залів повинні бути пружними, без щілин і заструпів, мати рівну, горизонтальну і неслизьку поверхню. Вона не повинна

деформуватися від миття і до початку занять має бути сухою і чистою.

1.21. За будь-яке невиконання або порушення положень інструкції з охорони праці у спортзалі, викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, несе персональну відповідальність відповідно до чинного законодавства України.

2. Вимоги безпеки перед початком заняття у спортзалі

2.1. Необхідно візуально перевірити справність електропроводки, спортивного обладнання та інвентарю, сантехнічного обладнання, системи вентиляції, меблів, а також цілісність усіх стекол у віконних отворах.

2.2. У разі виявлення будь-яких несправностей спортивного обладнання та інвентарю викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний своєчасно проінформувати про це заступника директора школи, а при його відсутності на робочому місці - чергового адміністратора загальноосвітнього навчального закладу і внести відповіді записи до журналу.

2.3. Необхідно перевірити правильність установки спортивного обладнання та справність спортивного інвентарю, провести необхідні зміни з метою виключення травмонебезпечних ситуацій з учнями.

2.4. Новоприбулих школярів, до моменту надання ними медичної довідки про групу здоров'я, вважати віднесеними до IV групи.

2.5. Потрібно перевірити наявність необхідного спортивної одягу та взуття у всіх учнів перед початком заняття у спортивному залі.

2.6. Необхідно звільнити всіх учнів від навчальних занять в спортзалі в разі виявлення будь-яких невідповідностей спортивного обладнання та інвентарю встановленим в даній інструкції з охорони праці в спортивному залі вимогам, а також під час неспроможності виконати зазначені в даній інструкції з техніки безпеки в спортивному залі підготовчі до роботи дії.

2.7. Необхідно усунути від навчальних занять тих учнів, одяг і (або) взуття яких не відповідають встановленим вимогам техніки безпеки при проведенні фізкультурно-спортивної діяльності на уроках фізкультури, а також тих учнів, які мають медичні протипоказання.

3. Вимоги безпеки під час заняття в спортивному залі

3.1. Під час проведення заняття у спортивному залі необхідно дотримуватися всіх положень даної інструкції з охорони праці в спортивному залі, правила експлуатації спортивного обладнання та інвентарю, електроосвітлення.

Необхідно також суворо дотримуватися рекомендацій медичного працівника щодо дозування фізичного навантаження для учнів.

3.2. Викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний забезпечити:

- підтримання належного порядку і чистоти в спортивному залі;
- проведення додаткового інструктажу учнів з техніки безпеки перед початком виконання вправ на спортивних снарядах і (або) вправ з їх використанням;
- дотримання учнями школи всіх вимог відповідних інструкцій з техніки безпеки при виконанні вправ на спортивних снарядах і при використанні спортивного обладнання;
- суворе дотримання всіх вимог ДСанПіН 5.5.2.008-01 в спортивному залі.

3.3. Під час проведення занять у спортивному залі заборонено:

- використовувати спортивне обладнання та інвентар в якості підставок під предмети;
- допускати велике скучення невикористаного спортивного обладнання та будь-якого іншого інвентарю в спортивному залі;
- самостійно проводити ремонт спортивного обладнання;
- залишати учнів в спортивному залі під час уроку або заняття одних без нагляду.

3.4. Після завершення виконання фізичних вправ учнями необхідно забезпечити приведення спортивного інвентарю та обладнання в bezpechnyj stan.

3.5. Використання іонізаторів повітря можливо тільки під час перерв в роботі та при відсутності людей в приміщенні спортзалу.

3.6. При відкриванні віконних рам необхідно стежити за відсутністю протягів, які можуть спричинити пошкодження віконного скла.

4. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

4.1. У разі виникнення аварійних ситуацій на робочому місці, які можуть спричинити травми і (або) отруєння учнів, викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний негайно евакуювати з спортивного залу всіх учнів, керуючись схемою евакуації та дотримуючись при цьому спокою і порядку. До аварійних ситуацій відносяться: замикання електропроводки, прорив водопровідних труб, задимлення, поява сторонніх запахів і т. п. Потім необхідно проінформувати про те, що трапилося, інженера з охорони праці та заступника директора школи, а в разі їх відсутності на робочому місці - директора школи або чергового адміністратора загальноосвітнього навчального закладу.

4.2. У разі наявності постраждалих серед учнів викладач, який проводить навчальні заняття в спортивному залі, зобов'язаний негайно звернутися за допомогою до лікаря даного загальноосвітнього навчального закладу, а при необхідності надати першу невідкладну долікарську допомогу потерпілим.

4.3. У разі виникнення загоряння необхідно відключити електроживлення, негайно повідомити про це до найближчого відділення пожежної охорони, а також своєму безпосередньому керівнику, після чого перейти до ліквідації пожежі всіма наявними первинними засобами пожежогасіння.

5. Вимоги безпеки після завершення занять в спортивному залі

5.1. Після завершення роботи в спортивному залі викладач, який проводить навчальні заняття, зобов'язаний:

- привести спортивне обладнання та пристосування в їх початковий стан;
- скласти використовуваний спортивний інвентар в спеціально відведені місця, призначені для його зберігання;
- організовано вивести всіх учнів з спортивного залу.

5.2. Вимкнути освітлення, перекрити водопровідні крани і закрити всі вікна.

5.3. При виявленні будь-яких несправностей меблів, спортивного обладнання, системи вентиляції, порушення цілісності стекол на вікнах необхідно своєчасно інформувати про це заступника директора школи, а при його відсутності на робочому місці - чергового адміністратора загальноосвітнього навчального закладу і зафіксувати факт в журналі заявок.

6. Завершальні положення інструкції з охорони праці в спортзалі

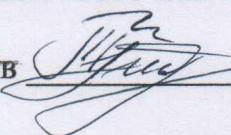
6.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці в спортивному залі повинні здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

6.2. Дано інструкція повинна бути досрочно переглянута в наступних випадках:

- при перегляді міжгалузевих і галузевих правил і типових інструкцій з охорони праці;
- при виникненні будь-яких змін і умов праці в спортивному залі;
- при черговому впровадженні нової техніки і (або) технологій;
- за результатами аналізу матеріалів розслідування аварій та нещасних випадків на робочому місці, а також професійних захворювань;
- у разі вимоги Державної служби України з питань праці та її територіальних органів.

6.3. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки в спортивному залі умови праці в спортивному залі не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

6.4. Відповіальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на відповіального за охорону праці співробітника загальноосвітнього навчального закладу.

Інструкцію розробив Р. Тимчишин, відповідальний з ОП

Схвалено на засіданні педагогічної ради
Протокол №1 від 30 серпня 2021 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ №179

від «01» вересня 2021 року

Директор школи

І. Голущенко

Інструкція
з охорони праці №54

«Безпека життєдіяльності учасників освітнього процесу під час канікул»

1. Загальні положення правил поведінки учнів на канікулах

1.1. Інструкція з правил поведінки учнів на канікулах розроблена у відповідності до Закону України "Про охорону праці" (Постанова ВР України від 14.10.1992 № 2694-ХІІ) в редакції від 20.01.2018р, на основі «Положення про розробку інструкцій з охорони праці», затвердженого Наказом Комітету по нагляду за охороною праці Міністерства праці та соціальної політики України від 29 січня 1998 року № 9 в редакції від 30 березня 2017 року, з урахуванням Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України 26 грудня 2017 року N 1669 та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 р. № 1306 «Про Правила дорожнього руху» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 553 від 11.07.2018).

1.2. Інструкція з охорони праці встановлює вимоги безпеки життєдіяльності для учнів 1-11 класів під час осінніх, зимових, весняних та літніх канікул.

1.3. Даний інструктаж з правил безпеки під час канікул проводять класні керівники з учнями свого класу чотири рази на рік (перед кожними канікулами).

1.4. У спеціальному журналі робиться відмітка про проведення інструктажу і ставляться підписи вчителя і учнів.

2. Загальні правила поведінки учнів на канікулах

2.1. Під час канікул, перебуваючи на вулиці й ставши учасником дорожньо-транспортного руху, необхідно суворо виконувати правила дорожнього руху:

- рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках, тримаючись правого боку;
- за межами населених пунктів, рухаючись узбіччям чи краєм проїзної частини, йти назустріч руху транспортних засобів;
- переходити проїзну частину тільки на пішохідних переходах, у тому числі підземних і наземних, а у разі їх відсутності — на перехрестях по лініях тротуарів або узбіч;

- у місцях, де рух регулюється, керуватися тільки сигналами регулювальника чи світлофора;
- чекати транспортний засіб тільки на посадкових майданчиках (зупинках), тротуарах, узбіччях, не створюючи перешкод для дорожнього руху;
- на трамвайніх зупинках, не обладнаних посадковими майданчиками, дозволяється виходити на проїзну частину лише з боку дверей і тільки після зупинки трамвая;
- у разі наближення транспортного засобу з увімкненим проблисковим маячком червоного чи синього кольору або зі спеціальним звуковим сигналом треба утриматися від переходу проїзної частини або негайно залишити її;
- категорично забороняється вибігати на проїзну частину, влаштовувати ігри на проїзній частині або поблизу неї, переходити проїзну частину поза пішохідним переходом або встановленими місцями;
- по проїзній дорозі на велосипеді рухатися дозволяється тільки дітям, які досягли 16 років; мопеди й велосипеди мають бути обладнані звуковим сигналом і світловідбивачами: спереду — білого кольору, по боках — оранжевого, ззаду — червоного; на голові у водія має бути захисний шолом; необхідно чітко дотримуватись правил дорожнього руху;
- водіям мопедів і велосипедів забороняється: керувати транспортом з несправним гальмом, звуковим сигналом, у темну пору доби; рухатися по автомагістралях, коли є поряд велосипедна доріжка; рухатися по тротуарах і пішохідних доріжках; їздити, не тримаючись за руль та знімати ноги з педалей; перевозити пасажирів; буксирувати інші транспортні засоби;
- на інших засобах для катання (скейтборд, самокат, ролики тощо) обирати місце на дитячих майданчиках та ін., на проїзну частину виїжджати заборонено;
- учні повинні виконувати зазначені правила, а також інші Правила дорожнього руху України, про які дізналися на уроках ОБЖ, виховних годинах, в інших навчальних спеціалізованих установах, на предметних уроках;
- перебувати поблизу залізничних колій дітям без супроводу дорослих заборонено;
- учні, користуючись транспортним засобом, повинні сидіти або стояти тільки в призначених для цього місцях, тримаючись за поручень або інше пристосування.

2.2. Під час канікул, перебуваючи в дома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті, учні повинні чітко виконувати правила пожежної безпеки:

- забороняється брати з собою вогненебезпечні предмети, які можуть спричинити пожежу (запальнички, сірники, петарди, бенгалські вогні, феєрверки, сигарети, легкозаймисті речовини, вогнепальну рідину тощо);

- дозволяється користуватися газовою плитою вдома тільки із спеціалізованим електричним пристроям для вимикання під наглядом дорослих;
- забороняється використовувати віконниці на вікна для затемнення приміщень і застосовувати горючі матеріали; зберігати бензин, газ та інші легкозаймисті горючі речовини, приносити їх до приміщення;
- забороняється застосовувати предмети оформлення приміщень, декорації та сценічне обладнання, виготовлене з горючих синтетичних матеріалів, штучних тканин і волокон (пінопласту, поролону, полівінілу тощо);
- забороняється застосовувати відкритий вогонь (факели, свічки, феєрверки, бенгалські вогні тощо), використовувати хлопавки, застосовувати дугові прожектори, влаштовувати світлові ефекти із застосуванням хімічних та інших речовин, які можуть викликати загоряння;
- установлювати стільці, крісла тощо, конструкції, які виконано з пластмас і легкозаймистих матеріалів, а також захаращувати предметами проходи та аварійні виходи;
- у жодному разі не брати на вулиці чи в іншому місці незнайомі чи чужі предмети, які носять характер побутової техніки, не вимикати їх у розетку вдома чи в інших приміщеннях, усе це може привести до вибуху та надзвичайної ситуації;
- не наблизятися до електроприладів, музичної апаратури, які живляться струмом.
- користуватися електроприладами тільки в присутності батьків, сухими руками. Уразі виявлення обірваних проводів, неізольованої проводки, іскріння проводки негайно повідомити дорослих;
- не скупчуваця біля проходів у громадських установах, входах та виходах, у приміщеннях вестибюлю;
- беручи участь у масових заходах, не кричати, не свистіти, не бігати, не стрибати, не створювати травмонебезпечних ситуацій у приміщенні, дотримуватися правил пожежної безпеки;
- у разі пожежної небезпеки: наявності вогню, іскріння, диму — негайно вийти на повітря (за двері, балкон) і покликати на допомогу. Викликати службу пожежної охорони за номером 101, назвавши своє ім'я, прізвище, коротко описавши ситуацію: наявність вогню, диму, кількість людей у приміщенні, свій номер телефону;
- при появі запаху газу в квартирі, приміщенні в жодному разі не вимикати електроприлади, не користуватися стаціонарним чи мобільним телефоном, відкрити вікна, двері, перевірити приміщення, вимкнути газову плиту, якщо вона була включена й вийти з приміщення; покликати на допомогу дорослих, негайно повідомити в газову службу за номером 104 чи 101 пожежну охорону, назвавши своє ім'я, прізвище, свій номер телефону, коротко описавши ситуацію.

2.3. Під час канікул, перебуваючи в дома, на вулиці, в спеціалізованих установах, приміщеннях, транспорті, тощо, учні повинні чітко виконувати правила з попередження нещасних випадків, травмувань, отруєнь тощо:

- під час канікул забороняється наблизатися та перебувати біля водоймищ без супроводу дорослих для запобігання утоплення дітей, особливо, коли вода покрита кригою — категорична заборона виходити на лід для попередження провалу під лід;
- категорично забороняється наблизатися й перебувати біля будівельних майданчиків, кар'єрів, у покинутих напівзруйнованих будівлях для запобігання обрушень будівельних матеріалів й попередження травм і загибелі;
- категорично забороняється вживати алкоголь, наркотичні засоби, тютюнові вироби, стимулятори;
- пересуватися обережно, спокійно. Беручи участь в іграх, не створювати хаотичний рух, не штовхатись, не кричати. На вулиці бути обережним, дивитись під ноги, щоб не впасти в яму чи у відкритий каналізаційний люк;
- не підходить на вулиці до обірваних, обвислих проводів, або проводів, які стирчать, а особливо, якщо від них іде гудіння — проводи можуть бути ще підживлені електрострумом;
- не можна підходить до щитових, залазити на стовпи з високовольтними проводами, можна отримати удар електрострумом від високовольтних живлень за 5 метрів;
- бути обережним на дитячих майданчиках, у парках відпочинку: спочатку переконатись, що гойдалки чи атракціони, турніки, прилади справні, сильно не розгойдуватись й не розгойдувати інших, щоб не привести до травмування, падіння;
- не виходити на дахи багатоповерхівки для попередження падіння з висоти;
- не підходить до відкритих вікон, мити вікна тільки в присутності дорослих, не нахилятись на перила, парапети сходинок для запобігання падіння дітей з висоти;
- не спускатись у підвали будинків чи інші підземні ходи, катакомби, бомбосховища: там може бути отруйний газ;
- не контактувати з незнайомими тваринами для запобігання укусів хворих на сказ тварин;
- застосовувати всі знання й правила, отримані на уроках ОБЖ, виховних уроках, навчальних уроках.

2.4. Під час канікул учні повинні виконувати правила безпеки життєдіяльності під час самостійного перебування вдома, на вулиці, у громадських місцях, у друзів, на молодіжних дискотеках, у замкнутому просторі приміщень із чужими людьми, правила попередження правопорушень та насильства над дітьми:

- не розмовляти й не контактувати з незнайомцями, особливо не передавати їм цінні речі, ключі від дома, навіть якщо вони назвалися представниками

- правоохоронних органів, одразу ж кличте на допомогу й ідіть швидко до людей;
- не сідати й не підходити до автомобілів із незнайомцями, навіть якщо вони ~~питають, як проїхати на вулицю~~, скажіть, що не знаєте, а самі йдіть далі;
  - перебувати без супроводу дорослих на вулиці дітям до 10 років можна до 20.00, до 14 років до 21.00, до 18 років до 22.00; у темну пору сезону — до настання темряви;
  - діти мають право не відкривати двері дому навіть представникам правоохоронних органів. Якщо незнайомець питає вас, чи скоро прийдуть батьки, повідомте, що скоро: вони в сусідів, а в цей час зателефонуйте батькам і двері незнайомцям не відкривайте;
  - тримайтесь подалі від тих, хто влаштовує бійки, не втручайтесь у суперечки дорослих і не провокуйте словами, діями агресивну поведінку, яка може привести до бійки або травми; у стосунках із оточуючими керуйтесь толерантними відносинами;
  - не заходьте в під'їзд, у ліфт із незнайомими людьми; одразу кличте на допомогу, якщо незнайомець провокує якісь дії відносно вас. Будьте уважними, оглядайтесь назад й перевіряйте, чи не йде за вами хтось під час проходу провулків, підземних переходів між будинками й тунелями. Якщо за вами хтось іде, зупиніться й відійдіть убік, щоб людина пройшла повз;
  - під час перебування на дискотеї завчасно попросити батьків зустріти вас після заходу; керуватись загальними правилами етикету й нормами поведінки, не провокувати оточуючих на агресивну поведінку рухами й словами. У разі небезпечної ситуації звертатись до служби охорони закладу, викликати міліцію за номером 102, зателефонувати батькам;
  - не вчиняти дії, які можуть привести до правопорушень. Неповнолітніми, за Кримінальним кодексом, вважаються особи віком до 18 років. За злочини, вчинені після настання 14-річного віку, неповнолітні підлягають кримінальній відповідальності; позбавлення волі неповнолітньому може бути ~~призначено строком не більше як 10 років~~; найбільш суворим примусовим заходом виховного характеру є направлення до спеціальних навчально-виховних установ, яке здійснюється примусово, незалежно від бажання неповнолітнього чи його батьків;
  - батьки неповнолітніх, що не займаються вихованням своїх дітей, підлягають адміністративному штрафу в розмірах, передбачених відповідною статтею Кримінального кодексу України.

2.5. Під час канікул учні повинні виконувати правила щодо запобігання захворювань на грип, інфекції, кінкові захворювання, педикульоз тощо:

- при нездужанні не виходити з дому, негайно викликати лікаря — не заражати інших людей;
- хворому виділити окреме ліжко, посуд, білизну;
- приміщення провітрювати постійно;
- у разі контакту з хворим, одягати марлеву маску;

- хворому дотримуватись постільного режиму;
- вживати заходів профілактики: їсти мед, малину, цибулю, часник; чітко дотримуватися рекомендацій лікаря;
- **постійно мити руки з милом перед їжею;**
- не їсти брудних овочів і фруктів, ретельно їх мити, обдавати окропом;
- для запобігання захворювань на педикульоз регулярно мити голову; довге волосся в дівчат має бути зібране в зачіску, не користуватися засобами особистої гігієни (розчіскою) інших осіб, а також не передавати свої засоби гігієни іншим. Не міряти й не носити чужий одяг, головні убори, а також не передавати іншим свій одяг;
- не вживати самостійно медикаментів, медичних препаратів, не рекомендованих лікарем;
- у разі якщо ви почуваєте себе погано, а дорослих немає поряд, викликайте швидку медичну допомогу за номером 103, описавши свій стан, назвавши номер свого телефону, домашню адресу, прізвище, ім'я, обов'язково зателефонуйте батькам.

2.6. У громадських місцях бути ввічливим і уважним до дітей і дорослих, дотримуватися норм моралі та етики.

2.7. Бути уважним і обережним на проїжджій частині дороги, дотримуватися правил дорожнього руху.

2.8. У громадському транспорті бути уважним і обережним при посадці і виході, на зупинках.

2.9. Під час ігор дотримуватися правил гри, бути ввічливим.

2.10. Не розмовляти зі сторонніми (незнайомими) людьми. Не реагувати на знаки уваги і накази незнайомця. Нікуди не ходити зі сторонніми.

2.11. Не гратися в темних місцях, на звалищах, будмайданчиках, пустирях і в покинутих будівлях, поряд із залізницею і автомагістраллю.

2.12. **Завжди повідомляти батькам, куди йдеш гуляти.**

2.13. Без супроводу дорослих і дозволу батьків не ходити до водойм (річок, озер, водосховищ) і в ліс, не їхати в інший населений пункт.

2.14. Одягатися відповідно до погоди.

2.15. Не дражнити і не гладити безпритульних собак та інших тварин.

2.16. Перебуваючи вдома, бути уважним при поводженні з гострими, ріжучими, колючими предметами і електронагрівальними пристроями; не грати з сірниками, запальничками і т.п.

3. Правила поведінки учнів на осінніх канікулах

3.1. Дотримуватися правил п. 2 даної інструкції.

3.2. Перебуваючи поблизу водойм, не входити в воду, не ходити по краю обриву.

3.3. При поході в ліс не підпалювати суху траву, не лазити по деревах, уважно дивитися під ноги.

3.4. При використанні скутерів, велосипедів дотримуватися правил дорожнього руху.

3.5. При використанні роликових ковзанів, скейтів та самокатів, пам'ятати, що проїжджа частина не призначена для їх використання, кататися по тротуару.

3.6. Під час походів у ліс обов'язково надіти головний убір і одяг з довгими рукавами, щоб уникнути укусів кліщів та інших комах.

4. Правила поведінки учнів на зимових канікулах

4.1. Дотримуватися правил п.2 даної інструкції.

4.2. У разі ожеледі не поспішати при ходьбі, не обганяти перехожих. При падінні намагатися впасти на бік, не хапатися за оточуючих.

4.3. Під час катання на гірках і ковзанках, бути дуже уважним, не штовжатися, дотримуватися правил техніки безпеки:

4.3.1. Дотримуватися інтервалу при русі на лижах по дистанції 3-4 м при спусках з гори - не менше 30 м; при спуску з гори не виставляти вперед лижні палиці; після спуску з гори не зупинятися біля підніжжя гори, щоб уникнути зіткнень з іншими лижниками; негайно повідомити дорослим (батькам, знайомим) про перших же ознаках обмороження; щоб уникнути потертостей ніг, не ходити на лижах в тісному чи занадто вільному взутті.

4.3.2. Під час катання на ковзанах треба намагатися обходити тих, хто погано катається. При падінні тримати руки ближче до тіла і намагатися якомога швидше піднятися на ноги.

- 4.4. Перебуваючи біля водоймищ, не ходити по льоду (лід може виявитися тонким).
- 4.5. Використовувати бенгальські вогні тощо тільки в присутності і з дозволу дорослих в спеціально відведеніх для цього місцях, дотримуючись правил пожежної безпеки та інструкції із застосування.
- 4.6. Граючи в сніжки, не мітити їх в обличчя і в голову.
- 4.7. Не ходити вздовж будинків - можливе падіння снігу та бурульок.

5. Правила поведінки учнів на весняних канікулах

- 5.1. Дотримуватися правил п. 2 даної інструкції.
- 5.2. Не ходити вздовж будинків - можливе падіння снігу та бурульок.
- 5.3. Не підходити до водойм з тонким льодом. Не кататися на крижинах.
- 5.4. При використанні скутерів, велосипедів дотримуватися правил дорожнього руху.
- 5.5. При використанні роликових ковзанів, скейтів та самокатів, пам'ятати, що проїжджча частина не призначена для їх використання, кататися по тротуару.
- 5.6. Під час походів у ліс обов'язково надіти головний убір і одяг з довгими рукавами, щоб уникнути укусів кліщів та інших комах.
- 5.7. Перебуваючи поблизу водойм, не входити в воду, не ходити по краю обриву.
- 5.8. При поході в ліс не підпалювати суху траву, не лазити по деревах, уважно дивитися під ноги.

6. Правила поведінки учнів на літніх канікулах

- 6.1. Дотримуватися правил п. 2 даної інструкції.
- 6.2. Перебуваючи на вулиці, надіти головний убір, щоб уникнути сонячного удару. При підвищенному температурному режимі намагатися перебувати в приміщенні або в тіні, щоб не отримати тепловий удар.

6.3. При використанні скутерів, велосипедів дотримуйся правил дорожнього руху.

6.4. При використанні роликових ковзанів, скейтів та самокатів, пам'ятай, що проїжжа частина не призначена для їх використання, ти повинен кататися по тротуару.

6.5. Перебуваючи поблизу водойм, дотримуватися правил поведінки на воді:

- не купатися у місцях з невідомим дном;
- входити в воду тільки з дозволу батьків і під час купання не стояти без рухів;
- не стрибати в воду головою вниз при недостатній глибині води, при ~~необстеженому дні водойми і при знаходженні поблизу інших плавців~~;
- не залишатися при пірнанні довго під водою;
- не запливати за встановлені знаки огорожі водного басейну (буйки), при великій хвилі, не підплівати близько до моторних човнів, пароплавів, барж тощо;
- відчувши озноб, швидко вийти з води і розтертися сухим рушником;
- при судомах не губитися, намагатися триматися на воді і покликати на допомогу.

6.6. Під час походів у ліс обов'язково надіти головний убір і одяг з довгими рукавами, щоб уникнути укусів кліщів та інших комах.

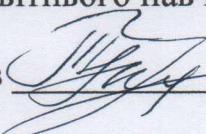
6.7. Під час походу в ліс не підпалювати суху траву, не лазити по деревах, ~~уважно дивитися під ноги~~.

7. Завершальні положення інструкції

7.1. Перевірка і перегляд інструкції з охорони праці для учнів на канікулах повинна здійснюватися не рідше одного разу на 5 років.

7.2. Якщо протягом 5 років з дня затвердження (введення в дію) даної інструкції з техніки безпеки для учнів на канікулах умови не змінюються, то її дія автоматично продовжується на наступні 5 років.

7.3. Відповідальність за своєчасне внесення змін і доповнень, а також перегляд даної інструкції покладається на відповідального за охорону праці співробітника загальноосвітнього навчального закладу.

Інструкцію розробив Р. Тимчишин, відповідальний з ОП

Схвалено на засіданні педагогічної ради
Протокол №1 від 30 серпня 2021 року